ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 5ης Απριλίου 2006 *

Στην υπόθεση Τ-344/03,

Saiwa SpA, με έδρα τη Γένοβα (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους G. Sena, P. Tarchini, J.-P. Karsenty και M. Karsenty-Ricard, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τη M. Capostagno και τον O. Montalto,

καθού,

αντίδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ και παρεμβαίνουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου:

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

Barilla Alimentare SpA, με έδρα την Πάρμα (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους A. Vanzetti και S. Bergia, δικηγόρους,

με αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του τέταρτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 18ης Ιουλίου 2003 (R 480/2002-4), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ των εταιριών Saiwa SpA και Barilla Alimentare SpA,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. D. Cooke, πρόεδρο, R. García-Valdecasas και I. Labucka, δικαστές,
γραμματέας: B. Pastor, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 22ας Νοεμβρίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Στις 17 Ιουνίου 1996, η Barilla Alimentare SpA (στο εξής: παρεμβαίνουσα) υπέβαλε, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για

το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί, αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ).

2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το κατωτέρω παρατιθέμενο εικονιστικό σημείο που περιέχει το λεκτικό στοιχείο «SELEZIONE ORO Barilla»:

3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος υπάγονται στην κλάση 30 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αυτός έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και ανταποκρίνονται στην ακόλουθη περιγραφή: «Ζυμαρικά, άλευρα και παρασκευάσματα από δημητριακά, άρτος, γλυκά και είδη ζαχαροπλαστικής· μαγιά και μπέικιν πάουντερ· σάλτσες (καρυκεύματα)».

4 Στις 22 Ιουνίου 1998, η Saiwa SpA (στο εξής: προσφεύγουσα) άσκησε ανακοπή κατά της καταχωρίσεως του κοινοτικού σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση. Η ανακοπή αφορούσε όλα τα προϊόντα που περιλαμβάνονταν στην αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος.

5 Ο λόγος που προβλήθηκε προς στήριξη της ανακοπής ήταν ο προβλεπόμενος από το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄, και παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση και δύο προγενεστέρων κοινοτικών σημάτων των οποίων η προσφεύγουσα είναι δικαιούχος. Το πρώτο συνίσταται στο λεκτικό σημείο ORO, το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο αφενός της υπ' αριθ. 307 376 καταχωρίσεως στην Ιταλία, ισχύουσας από τις 28 Σεπτεμβρίου 1977, και αφετέρου της υπ' αριθ. 435 773 διεθνούς καταχωρίσεως, της 13ης Απριλίου 1978, με ισχύ, μεταξύ άλλων, στην Αυστρία, στη Γερμανία, στην Ισπανία, στη Γαλλία και στην Benelux, για τα ακόλουθα προϊόντα της κλάσεως 30: «Καφές, τσάι, κακάο, ζάχαρη, ρύζι, ταπιόκα, σάγο (αλεύρι κολλαρίσματος), υποκατάστατα καφέ, άλευρα και παρασκευάσματα από δημητριακά, άρτος, μπισκότα, τάρτες, γλυκά, καραμέλες, είδη ζαχαροπλαστικής, παγωτά, μέλι, σιρόπι μελάσας. Μαγιά, μπέικιν πάουντερ. Αλάτι, μουστάρδα. Πιπέρι, ξίδι, σάλτσες, καρυκεύματα, μπαχαρικά, πάγος.» Το δεύτερο συνίσταται στο λεκτικό σημείο ORO SAIWA, το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο της υπ' αριθ. 332 864 καταχωρίσεως στην Ιταλία, ισχύουσας από τις 25 Ιουνίου 1956, για τα ακόλουθα προϊόντα της κλάσεως 30: «Γαλέτες γάλακτος, μπισκότα, άρτος, γλυκά και είδη ζαχαροπλαστικής».

6 Στις 28 Μαρτίου 2002, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ απέρριψε την ανακοπή για τον λόγο ότι τα επίμαχα σημεία και προϊόντα δεν ταυτίζονταν. Το τμήμα ανακοπών προέβη σε ανάλυση των επιμάχων σημάτων, αντιμετωπίζοντας τα ως σύνολο, και έκρινε ότι το κοινό συστατικό στοιχείο «oro» δεν είχε επαρκή διακριτικό χαρακτήρα —ούτε εκ φύσεως ούτε επίκτητο λόγω χρήσεως— ώστε να συναχθεί η ύπαρξη ομοιότητας μεταξύ των σημάτων αυτών.

7 Στις 31 Μαΐου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή κατά της ανωτέρω αποφάσεως, η οποία απορρίφθηκε στις 18 Ιουλίου 2003 με την απόφαση R 480/2002-4 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Το τμήμα προσφυγών αποφάνθηκε ότι δεν συνέτρεχε για τον καταναλωτή κίνδυνος συγχύσεως των σημείων. Σε αντίθεση με το τμήμα ανακοπών, διαπίστωσε ότι υπήρχε ουσιώδης ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων. Έκρινε ότι δεν μπορούσε να αναγνωριστεί αυξημένος διακριτικός χαρακτήρας στο σήμα ORO, εφόσον η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι είχε γίνει σημαντική χρήση του συγκεκριμένου σήματος πριν από την κατάθεση της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος. Επιβεβαίωσε επίσης ότι το σήμα ORO είχε εκ φύσεως περιορισμένο διακριτικό χαρακτήρα και ότι, στην περίπτωση του σήματος ORO SAIWA, το κυρίαρχο στοιχείο ήταν το «SAIWA». Εξ αυτών συνήγαγε ότι η ύπαρξη της λέξεως «oro» στα επίμαχα σήματα δεν αρκούσε προς απόδειξη της ομοιότητάς τους.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

8 Η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 2 Οκτωβρίου 2003.

9 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα κατέθεσαν το υπόμνημά τους στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 22 και 13 Ιανουαρίου 2004, αντίστοιχα.

10 Με το από 13 Ιανουαρίου 2004 υπόμνημά της, η προσφεύγουσα ζήτησε από το Πρωτοδικείο να αναστείλει τη διαδικασία μέχρι την έκδοση οριστικής αποφάσεως από το Tribunale ordinario di Milano περί του κύρους των σημάτων ORO και ORO SAIWA. Αφού έλαβε τις παρατηρήσεις του ΓΕΕΑ και της προσφεύγουσας, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) απέρριψε το αίτημα.

11 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 9 Φεβρουαρίου 2004, η προσφεύγουσα ζήτησε, σύμφωνα με το άρθρο 135, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, να της επιτραπεί να καταθέσει υπόμνημα απαντήσεως. Στις 10 Μαρτίου 2004, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να απορρίψει το αίτημα αυτό.

12 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 14 Νοεμβρίου 2005, η παρεμβαίνουσα κοινοποίησε την απόφαση 14002/2004 του Tribunale ordinario di Milano, της 14ης Οκτωβρίου 2004, με την οποία κηρύχθηκε η ακυρότητα των σημάτων ORO τα οποία επικαλείται η προσφεύγουσα στην υπό κρίση διαφορά, ήτοι της υπ' αριθ. 307 376 καταχωρίσεως στην Ιταλία και της υπ' αριθ. 435 773 διεθνούς καταχωρίσεως, ζητώντας να ληφθεί υπόψη η συγκεκριμένη απόφαση κατά τη διαδικασία. Το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) δέχθηκε το αίτημα αυτό, όπως και το αίτημα της προσφεύγουσας να ληφθεί υπόψη η ασκηθείσα κατά της εν λόγω αποφάσεως έφεση.

13 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.

14 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη στις 22 Νοεμβρίου 2005.

15 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να απορρίψει την αίτηση καταχωρίσεως της παρεμβαίνουσας·

— να καταδικάσει την παρεμβαίνουσα στα δικαστικά έξοδα.

16 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

17 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επιχειρήματα των διαδίκων

18 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει ένα και μοναδικό λόγο ακυρώσεως, αντλούμενο από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, που αφορά τον κίνδυνο συγχύσεως μεταξύ ομοίων σημάτων.

19 Η προσφεύγουσα προβάλλει, πρώτον, ότι το ΓΕΕΑ κακώς διέκρινε μεταξύ των σημάτων ORO και ORO SAIWA προκειμένου να κρίνει αν η λέξη «oro» είχε αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσεώς της στην Ιταλία. Τονίζει σχετικά ότι οι διαφημιστικές της εκστρατείες και οι πωλήσεις της, όπως προκύπτει από τα έγγραφα που υπέβαλε στο ΓΕΕΑ, αφορούσαν αδιακρίτως όλα τα προϊόντα της σειράς ORO. Προβάλλει επίσης ότι και στα δύο σήματα με τα οποία τα προϊόντα της κυκλοφορούν στο εμπόριο υπάρχει η λέξη «oro». Προσθέτει ότι, στην πράξη, όταν υπάρχει ένα και μόνο διακριτικό σημείο, συνηθίζεται ο επιχειρηματίας που σκοπεί στην προστασία του να μην προβαίνει μόνο στην απλή καταχώριση του επιλεγέντος λεκτικού σήματος, αλλά να υποβάλλει πολλές αιτήσεις καταχωρίσεως του αυτού σήματος υπό τις διάφορες μορφές του —ασπρόμαυρο και με κανονικούς χαρακτήρες ή με ειδική γραφή και χρήση διαφόρων χρωμάτων— ή συνδυασμούς —παραδείγματος χάριν, με προσθήκη της επωνυμίας του παραγωγού. Η προσφεύγουσα αμφισβητεί επίσης το πρόσφορο της διακρίσεως μεταξύ της

περιπτώσεως κατά την οποία χρησιμοποιείται το σήμα που αποτελείται μόνο από τη λέξη «oro», μαζί με την αναγραφόμενη στη συσκευασία εταιρική επωνυμία «Saiwa», και της περιπτώσεως της χρήσεως του σύνθετου σήματος ORO SAIWA, διότι και στις δύο περιπτώσεις η λέξη «oro» αναγράφεται στη συσκευασία μαζί με την επωνυμία του παραγωγού, ήτοι της Saiwa SpA.

20 Δεύτερον, η προσφεύγουσα εκτιμά ότι η λέξη «oro» έχει εγγενή διακριτικό χαρακτήρα, εκτίμηση την οποία δέχθηκε το τμήμα προσφυγών, αν και, κατ' αυτό, ο εν λόγω χαρακτήρας είναι περιορισμένος. Η προσφεύγουσα επικαλείται την υπ' αριθ. 908/2000 απόφαση του τμήματος ανακοπών, της 22ας Μαΐου 2000, με την οποία το τμήμα ανακοπών αναγνώρισε ότι η λέξη «oro», γραμμένη με «στυλιζαρισμένους» χαρακτήρες προκειμένου να χαρακτηρίσει καφέ, είχε διακριτικό χαρακτήρα, μολονότι μπορούσε να υποδηλώσει ορισμένη ποιότητα των προϊόντων. Αναφέρθηκε επίσης σε άλλα νομολογιακά προηγούμενα, κατά τα οποία μεταφορικά σημεία που χρησιμοποιούνται για να εκφράσουν ορισμένη ποιότητα των προϊόντων έγιναν δεκτά προς καταχώριση, όπως «ultraplus», «vitalité», «quick», «optimus», «golden» και «maxima».

21 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, συνεπεία της αρχής της αλληλεξαρτήσεως, σύμφωνα με την οποία ο κίνδυνος συγχύσεως πρέπει να εκτιμηθεί λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων σχετικών παραγόντων και, ιδίως, του βαθμού της ομοιότητας των αγαθών και του διακριτικού χαρακτήρα των σημείων, ο τυχόν ασθενής διακριτικός χαρακτήρας του σημείου «oro» αντισταθμίζεται από την ταύτιση των σημείων και των προϊόντων.

22 Τρίτον, η προσφεύγουσα φρονεί ότι κατά τη συγκριτική ανάλυση των σημείων πρέπει να ελέγχεται το νόημά τους, ήτοι το μήνυμα που μεταδίδεται στον καταναλωτή. Εν προκειμένω, ο καταναλωτής λαμβάνει δύο μηνύματα: το πρώτο, το οποίο συνάγεται από την κοινή στα επίμαχα σήματα λέξη, ήτοι «oro», είναι συνδεδεμένο με το προϊόν και είναι πανομοιότυπο στα δύο επίμαχα σήματα, ενώ το δεύτερο, το οποίο προσδιορίζεται από τις επωνυμίες «Saiwa» και «Barilla», είναι διαφορετικό, διότι δηλώνει την επιχείρηση παραγωγής. Ο καταναλωτής οδηγείται στο να θεωρήσει ότι τα προϊόντα ταυτίζονται κατ' ουσίαν, έστω και αν προέρχονται από διαφορετικές πηγές παραγωγής, οι οποίες μπορεί ενδεχομένως να συνδέονται

βάσει συμβάσεων παραχωρήσεως αδείας, ανταλλαγής τεχνογνωσίας, ή, γενικότερα, συνεργασίας.

23 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η ιδιαιτερότητα της διαφοράς συνίσταται στο γεγονός ότι η επωνυμία της επιχειρήσεως που παράγει τα προϊόντα αναφέρεται στα επίμαχα σήματα, έτσι ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος συγχύσεως ως προς την προέλευσή τους. Εντούτοις, θεωρεί ότι η βασική λειτουργία του σήματος δεν μπορεί να συνίσταται αποκλειστικά στη δήλωση της προελεύσεως των προϊόντων. Μια τόσο αυστηρή ερμηνεία θα είχε ως αποτέλεσμα να αποκλείεται οποιοσδήποτε κίνδυνος συγχύσεως, ακόμα και σε περίπτωση αντιγραφής ενός σήματος, εφόσον στη συσκευασία, στην ετικέτα ή στο ίδιο το προϊόν αναφέρονταν στοιχεία που θα απέκλειαν τη σύνδεση του προϊόντος με την ίδια πηγή παραγωγής.

24 Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, το γεγονός ότι δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος συγχύσεως ως προς την προέλευση δεν εξαλείφει αυτομάτως κάθε κίνδυνο συγχύσεως ή συνδέσεως των προϊόντων και των εμπορικών και ποιοτικών τους χαρακτηριστικών. Εντούτοις, στις λειτουργίες του σήματος συγκαταλέγεται και ο αποκλεισμός του κινδύνου αυτού. Η προσφεύγουσα, στηριζόμενη στις από 13 Ιουνίου 2002 προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Νοεμβρίου 2002, C-206/01, Arsenal Football Club (Συλλογή 2002, σ. I-10273, σ. I-10275), εκτιμά ότι το σήμα έχει επίσης ως αποστολή να εξατομικεύσει ένα συγκεκριμένο προϊόν με τα εμπορικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά του. Εν προκειμένω, η τελευταία αυτή λειτουργία είναι η καθοριστική στην υπό κρίση διαφορά, αντικείμενο της οποίας είναι η χρήση του ίδιου ιδιαίτερου σημείου που χαρακτηρίζει το προϊόν σε συνδυασμό με την επωνυμία της παραγωγού επιχειρήσεως. Η προσφεύγουσα εκτιμά ότι η αναφορά της επωνυμίας των παραγωγών επιχειρήσεων δεν αποτρέπει τον κίνδυνο συγχύσεως του ενδιαφερόμενου κοινού όσον αφορά τα προϊόντα.

25 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα αμφισβητούν το βάσιμο της υπό κρίση προσφυγής. Θεωρούν ότι, λόγω της ελλείψεως ομοιότητας, δεν υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως των επιμάχων σημάτων, διότι δεν πληρούται μία από τις δύο προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

26 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητάς του με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα.

27 Κατά πάγια νομολογία, συνιστά κίνδυνο συγχύσεως ο κίνδυνος να πιστέψει το κοινό ότι τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από επιχειρήσεις που συνδέονται οικονομικώς μεταξύ τους.

28 Σύμφωνα με την ίδια αυτή νομολογία, ο κίνδυνος συγχύσεως πρέπει να εκτιμάται σφαιρικά, αναλόγως του τρόπου με τον οποίο το ενδιαφερόμενο κοινό προσλαμβάνει τα επίμαχα σημεία και προϊόντα ή υπηρεσίες, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών παραγόντων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, και ιδίως της αλληλεξαρτήσεως μεταξύ της ομοιότητας των σημείων και της ομοιότητας των προσδιοριζομένων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, Τ-162/01, Laboratorios RTB κατά ΓΕΕΑ — Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), Συλλογή 2003, σ. II-2821, σκέψεις 31 έως 33, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

Επί του κοινού προς το οποίο απευθύνονται τα προϊόντα

29 Τα επίμαχα προϊόντα είναι είδη διατροφής τρέχουσας και καθημερινής καταναλώσεως. Επομένως, το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε, με το σημείο 23 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι απευθύνονται προς το ευρύ κοινό, ήτοι προς τον μέσο καταναλωτή.

Επί της ομοιότητας των προϊόντων

30 Η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε την εκτίμηση του τμήματος προσφυγών ότι μεταξύ των προϊόντων υπήρχε ουσιώδης ομοιότητα (προσβαλλόμενη απόφαση, σημεία 11 και 24). Ειδικότερα, τα προϊόντα της κλάσεως 30, τα οποία αφορά η αίτηση καταχωρίσεως σήματος και τα οποία ανταποκρίνονται στην περιγραφή «Άλευρα και παρασκευάσματα από δημητριακά, άρτος, γλυκά και είδη ζαχαροπλαστικής» ταυτίζονται με τα προϊόντα του σήματος ORO και ομοιάζουν σε μεγάλο βαθμό με αυτά του σήματος ORO SAIWA.

Επί της ομοιότητας των σημείων

31 Κατά πάγια νομολογία, η σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, ακουστική ή εννοιολογική ομοιότητα των επιμάχων σημάτων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα σήματα, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους. Ο μέσος καταναλωτής αντιλαμβάνεται συνήθως ένα σήμα ως σύνολο, χωρίς να εξετάζει τα επιμέρους στοιχεία του [βλ. αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Οκτωβρίου 2003, T-292/01, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ — Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS), Συλλογή 2003, σ. II-4335, σκέψη 47, και της 6ης Ιουλίου 2004, T-117/02, Grupo El Prado Cervera κατά ΓΕΕΑ — Héritiers Debuschewitz (CHUFAFIT), Συλλογή 2004, σ. II-2073, σκέψη 44, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

32 Εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών ορθώς εκτίμησε, με το σημείο 22 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι το σήμα ORO διέθετε αφ' εαυτού περιορισμένο διακριτικό χαρακτήρα. Ειδικότερα, όπως επισήμανε το τμήμα προσφυγών (σημεία 20 και 21 της προσβαλλόμενης αποφάσεως), ο ευλόγως ενημερωμένος καταναλωτής ειδών διατροφής θα προσδώσει στη λέξη «oro» την έννοια της ανώτερης ποιότητας, δεδομένου ότι η λέξη αυτή παραπέμπει στα θετικά χαρακτηριστικά ενός προϊόντος, προβάλλοντας την ποιότητα, τη χρησιμότητα και την εξαιρετική αξία του. Στην Ιταλία, το σημείο αυτό έχει εξαιρετικά περιορισμένο διακριτικό χαρακτήρα, διότι με τη συγκεκριμένη λέξη προσδιορίζεται κυρίως μια ποιοτικά ανώτερη σειρά προϊόντων που διακρίνεται από την κανονική σειρά, ενώ τη χρησιμοποιούν πολύ συχνά οι παραγωγοί προϊόντων διατροφής κάθε είδους προκειμένου να προβάλουν την εκλεκτή ποιότητα των προϊόντων τους. Ομοίως με τον τομέα των τροφίμων, η λέξη «oro» χρησιμοποιείται στην εμπορική ορολογία

πολλών άλλων τομέων, όπως, μεταξύ άλλων, των πιστωτικών καρτών, των προϊόντων ατομικής υγιεινής, του καπνού, των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων ή και της δισκογραφίας. Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε, ούτε ενώπιον των οργάνων του ΓΕΕΑ ούτε ενώπιον του Πρωτοδικείου, κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει τον εγγενή διακριτικό χαρακτήρα του σημείου «oro» στις χώρες που καλύπτονται από τη διεθνή καταχώριση υπ' αριθ. 435 773.

33 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας περί αυξημένου διακριτικού χαρακτήρα του σήματος λόγω της χρήσεώς του στην Ιταλία, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι ορθώς κρίθηκε από το τμήμα προσφυγών (προσβαλλόμενη απόφαση, σημείο 19) ότι δεν μπορούσε να διαπιστωθεί χρήση του σήματος ORO για τον προσδιορισμό προϊόντος πριν από την υποβολή του κοινοτικού σήματος προς καταχώριση, διότι τα προσκομισθέντα έγγραφα αποδείκνυαν τη χρήση στην Ιταλία μόνον του σήματος ORO SAIWA.

34 Περαιτέρω, ορθώς το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη τα έγγραφα που υπέβαλε η προσφεύγουσα με το παράρτημα του υπομνήματός της ενώπιόν του για τον λόγο, ιδίως, ότι περιέγραφαν γεγονότα που συνέβησαν μετά την κατάθεση της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος (προσβαλλόμενη απόφαση, σημείο 18). Ειδικότερα, τα εν λόγω έγγραφα, όπως, μεταξύ άλλων, η δημοσκόπηση του Ιουνίου του 2002 και ο πίνακας διαφημιστικών πωλήσεων είναι κατά πολλά έτη μεταγενέστερα της ημερομηνίας καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη προς απόδειξη της φήμης προγενεστέρων σημάτων κατά τον χρόνο της καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος [βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 2004, Τ-8/03, El Corte Inglés κατά ΓΕΕΑ — Pucci (EMILIO PUCCI), Συλλογή 2004, σ. II-4297, σκέψεις 71 και 72].

35 Ούτε τα αποτελέσματα της δημοσκοπήσεως του Ιανουαρίου του 2000 εμφανίζουν συνάφεια με το υπό κρίση ζήτημα. Σχετικώς, επιβάλλεται η επισήμανση ότι αυτή πραγματοποιήθηκε τριάμισι έτη μετά την κατάθεση της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος. Εξάλλου, όπως τονίζεται στα σημεία 13 και 14 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, τα πορίσματα της δημοσκοπήσεως αυτής δεν έχουν αποδεικτική αξία, διότι το ερώτημα «Αν έπρεπε να δηλώσετε την εκλεκτή ποιότητα

ενός προϊόντος, ποια μονολεκτική έκφραση θα χρησιμοποιούσατε;» ωθούσε τον καταναλωτή να δώσει ως απάντηση τρέχουσες εκφράσεις, όπως «καλό», «άριστο», «απολαυστικό», «καλύτερο», αλλά δεν επέτρεπε την ανάλυση της σημασίας που μπορούσε να έχει γι' αυτόν μια μεταφορική ένδειξη όπως «oro».

36 Όσον αφορά, τέλος, άλλα έγγραφα που υποβλήθηκαν στο τμήμα ανακοπών, ήτοι τον στατιστικό πίνακα που απεικονίζει τις διαφημιστικές επενδύσεις μεταξύ 1983 και 2000 και τις διαφημιστικές εκστρατείες που έγιναν, το τμήμα προσφυγών παρατήρησε εύστοχα ότι από αυτά δεν προέκυπτε κατά πόσον αφορούσαν το σήμα ORO και κατά πόσον το σήμα ORO SAIWA. Όπως διαπίστωσε, οι διαφημιστικές δαπάνες αφορούν γενικώς τα προϊόντα της «γραμμής» ORO, χωρίς να διακρίνουν βάσει του οικείου σήματος. Ορθή είναι και η επισήμανση του τμήματος προσφυγών ότι, όσον αφορά τις διαφημιστικές εκστρατείες, τα μόνα προϊόντα που διαφημίζονταν ήταν τα μπισκότα, και ότι, στις διαφημίσεις αυτές, η λέξη «oro» χρησιμοποιούνταν πάντοτε σε στενό συσχετισμό με τη λέξη «Saiwa».

37 Εντούτοις, η προσφεύγουσα δεν προέβαλε αντιρρήσεις κατά της διαπιστώσεως αυτής, αλλά αρκέστηκε να επισημάνει ότι τα έγγραφα που είχε υποβάλει στο ΓΕΕΑ αφορούσαν αδιακρίτως όλα τα προϊόντα της «σειράς» ORO. Επομένως, η προσφεύγουσα δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα που να αποδεικνύει ότι το τμήμα προσφυγών είχε υποπέσει σε πλάνη εκτιμήσεως αξιώνοντας διάκριση μεταξύ των σημάτων ORO και ORO SAIWA, όσον αφορά την απόδειξη της χρήσεως των προγενεστέρων σημάτων της και τον ισχυρισμό ότι το σήμα ORO, θεωρούμενο μεμονωμένα, είχε αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσεώς του. Το Πρωτοδικείο παρατηρεί συναφώς ότι δεν επιτρέπεται στην προσφεύγουσα να χρησιμοποιήσει τα αποδεικτικά μέσα που αφορούν τη χρήση του σήματος ORO SAIWA προκειμένου να αποδείξει ότι το σήμα ORO απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα λόγω χρήσεως, δεδομένου ότι τα δύο σήματα ORO και ORO SAIWA διακρίνονται μεταξύ τους.

38 Ως εκ τούτου, ορθώς το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι, στο σήμα ORO SAIWA, το κυρίαρχο στοιχείο ήταν το SAIWA.

39 Ως προς την οπτική και ηχητική σύγκριση μεταξύ των σημάτων ORO και ORO SAIWA, αφενός, και SELEZIONE ORO Barilla, αφετέρου, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι υφίστανται σημαντικές οπτικές και ηχητικές διαφορές ως προς τον τρόπο με τον οποίο ο καταναλωτής προσλαμβάνει τα επίμαχα σήματα και ότι η απλή ύπαρξη της λέξεως «oro» δεν αρκεί για να τα καταστήσει όμοια μεταξύ τους.

40 Από εννοιολογικής απόψεως, η έννοια που προσδίδεται στην κοινή λέξη «oro» έχει σημασία δευτερεύουσα ή ακόμα και αμελητέα για την αντίληψη του καταναλωτή, ο οποίος δεν συνηθίζει να συνδέει τη λέξη αυτή με ορισμένο παραγωγό, όπως διαπίστωσε το τμήμα προσφυγών με το σημείο 25 της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Συνεπώς, η περιορισμένη εννοιολογική ομοιότητα μεταξύ των επιμάχων σημάτων δεν αρκεί για να αντισταθμίσει τις οπτικές και ηχητικές διαφορές τους.

41 Τέλος, ορθώς κρίθηκε από το τμήμα προσφυγών, με το σημείο 25 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι, στο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση, η λειτουργία της λέξεως «oro» ήταν να περιγράψει τον όρο «selezione», προκειμένου να επισημανθεί στον καταναλωτή ότι επρόκειτο για ένα προϊόν Barilla υψηλής ποιότητας. Ειδικότερα, η λέξη «oro», εφόσον συνέχεται άμεσα με τη λέξη «selezione», δεν έχει αυτόνομη διακριτική λειτουργία, αλλά πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως παράθεση στον περιγραφικό όρο «selezione». Επομένως, στο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση, ο διακριτικός χαρακτήρας του σημείου οφείλεται στον όρο «Barilla».

42 Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, η συνολική εντύπωση που προκαλούν τα επίμαχα σήματα, λαμβανομένων υπόψη των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους, δεν τα καθιστά όμοια μεταξύ τους σε βαθμό που να προκαλεί στον καταναλωτή κίνδυνο συγχύσεως.

43 Τέλος, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας όσον αφορά τη βασική λειτουργία του σήματος είναι αβάσιμοι.

44 Σύμφωνα με πάγια νομολογία, η βασική λειτουργία του σήματος είναι να παρέχει εγγύηση στον καταναλωτή ή στον τελικό χρήστη ως προς την προέλευση του επισημασμένου προϊόντος ή υπηρεσίας, παρέχοντάς του τη δυνατότητα να διακρίνει, χωρίς να υπάρχει πιθανότητα συγχύσεως, το εν λόγω προϊόν ή υπηρεσία από εκείνα που έχουν άλλη προέλευση. Το σήμα πρέπει να προσδιορίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες ως προερχόμενα από μια συγκεκριμένη επιχείρηση (απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2002, Τ-6/01, Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ — Hukla Germany (MATRATZEN), Συλλογή 2002, σ. II-4335, σκέψη 58· βλ. επίσης, κατ' αναλογία, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon, Συλλογή 1998, σ. II-5507, σκέψη 28, της 4ης Οκτωβρίου 2001, C-517/99, Merz & Krell, Συλλογή 2001, σ. I-6959, σκέψη 22, και της 6ης Μαΐου 2003, C-104/01, Libertel, Συλλογή 2003, σ. I-3793, σκέψη 62).

45 Αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, οι ιδιαιτερότητες της υπό κρίση υποθέσεως, ήτοι η χρήση του ίδιου σημείου που χαρακτηρίζει το προϊόν με την προσθήκη της επωνυμίας της επιχειρήσεως που το παράγει, δεν μπορούν να μεταβάλουν τη συνολική εντύπωση που δημιουργούν τα επίμαχα σήματα, ούτε να προκαλέσουν πλάνη στον καταναλωτή ως προς τα οικεία προϊόντα. Ειδικότερα, όπως εκτέθηκε ανωτέρω με τη σκέψη 41, η λέξη «oro», ως παράθεση στον όρο «selezione», έχει στο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση περιγραφική λειτουργία. Πρέπει επομένως να θεωρηθεί ως χαρακτηρισμός των επωνυμιών «Saiwa» ή «Barilla», οι οποίες, εφόσον δηλώνουν τις παραγωγούς επιχειρήσεις, αποκλείουν τον κίνδυνο συγχύσεως του καταναλωτή.

46 Τέλος, η βασική λειτουργία ενός σήματος δεν είναι η εξατομίκευση ενός συγκεκριμένου προϊόντος, αλλά τούτο αποτελεί μάλλον ιδιάζον χαρακτηριστικό των σημάτων που χαίρουν μεγάλης φήμης, η απλή αναφορά στα οποία αρκεί, κατά την αντίληψη του κοινού, για να δηλώσει ή να προσδιορίσει το οικείο προϊόν.

47 Κατόπιν όλων των προεκτεθέντων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των επιμάχων σημάτων και, κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αφορά παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94.

48 Συνεπώς, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

49 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

50 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ηττήθηκε και το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα ζητούν να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα. Επομένως η προσφεύγουσα πρέπει να καταδικαστεί στα έξοδα του ΓΕΕΑ και της παρεμβαίνουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Cooke García-Valdecasas Labucka

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Απριλίου 2006.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

E. Coulon R. García-Valdecasas